

Szanowni Czytelnicy,

Przedkładając pierwszy numer „Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie / Cracow Review of Economics and Management” w 2020 r., chciałbym na wstępie podkreślić, że priorytetem Zespołu Redakcyjnego pozostaje doskonalenie czasopisma pod względem merytorycznym i redakcyjnym oraz jego upowszechnianie w środowisku naukowym. W ostatnim roku znacząco zwiększył się udział autorów zewnętrznych, co świadczy o rosnącej popularności naszego czasopisma. Chciałbym zachęcić autorów do składania artykułów w języku angielskim, co pozytywnie wpływa na rozpoznawalność i cytowalność prac oraz przyczynia się do budowania międzynarodowej pozycji naukowej autorów i czasopisma. Celem strategicznym pozostaje uzyskanie indeksacji w bazie Scopus.

Pierwszy numer zawiera sześć artykułów, które dotyczą zagadnień z zakresu zarządzania, finansów i rachunkowości. Otwiera je opracowanie autorstwa Joanny Filiczkowskiej i Tomasza Jedynaka poświęcone pracowniczym planom kapitałowym. Na podstawie metaanalizy wyników wcześniejszych badań, statystycznej analizy danych publikowanych przez instytucje publiczne oraz ekonomicznej analizy przepisów prawa autorzy stwierdzają, że wpływ PPK na polski system emerytalny nie jest jednoznaczny. Podkreślają oni, że wprawdzie plany te przyczyniają się do poprawy wąsko rozumianej adekwatności dochodowej systemu emerytalnego, jednak nie wpływają na zmniejszenie skali ubóstwa wśród emerytów oraz eliminowanie nierówności ze względu na płeć.

W kolejnym artykule Angelika Wodecka-Hyjek prezentuje wyniki badań pilotażowych na temat uwarunkowań innowacyjności organizacji sektora publicznego na przykładzie wybranych szkół podstawowych. Na podstawie badań jakościowych, w których wykorzystano wywiady częściowo ustrukturyzowane, ustalono, że nauczyciele i kadra zarządzająca mają świadomość znaczenia innowacji w kształtowaniu pozycji szkoły na rynku usług edukacyjnych oraz tego, że stanowią one kluczowy czynnik rozwoju osobistego nauczycieli. Autorka wskazuje na potrzebę dalszych badań zagadnienia innowacyjności w szkołach podstawowych, które jest niedostatecznie rozpoznane, a zarazem ważne w kontekście zmian zachodzących w sektorze edukacji.

Analiza moderującej roli postrzeganego wsparcia organizacyjnego w relacji między orientacją przedsiębiorczą pracowników a przywiązaniem organiza-

cyjnym stanowi przedmiot rozważań w następnym artykule z zakresu zarządzania. Anna Wójcik-Karpacz i Jarosław Karpacz, opierając się na koncepcji postrzegania wsparcia organizacyjnego, podjęli próbę określenia roli wsparcia i orientacji przedsiębiorczej w wyjaśnianiu różnic występujących w odniesieniu do przywiązania organizacyjnego. W wyniku przeprowadzonych badań empirycznych autorzy pokazują, jak efekt moderacji postrzeganego wsparcia organizacyjnego przyczynia się do wyjaśniania i przewidywania relacji między orientacją przedsiębiorczą pracowników a przywiązaniem organizacyjnym. Wskazują również, że menedżerowie powinni zwracać większą uwagę na wspierające środowisko organizacyjne ze względu na jego oddziaływanie na orientację przedsiębiorczą pracowników i jej wpływ na przywiązanie organizacyjne.

Kolejne trzy artykuły traktują o wybranych zagadnieniach z zakresu rachunkowości. W pierwszym z nich Michał Comporek analizuje praktyki zarządzania zyskiem w spółkach akcyjnych, w których stwierdzono nieprawidłowości dotyczące niewypełnienia lub nierzetelnego spełnienia obowiązku informacyjnego. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono występowanie intencjonalnego zmniejszania raportowanego wyniku finansowego netto. Przeprowadzone analizy i wynikające z nich ustalenia stanowią przyczynek do poszukiwania nowych i doskonalenia istniejących narzędzi umożliwiających ocenę cech jakościowych sprawozdań finansowych spółek działających na polskim rynku kapitałowym.

Maciej Leszek Hyży dokonuje z kolei oceny wdrożenia procedur raportowania schematów podatkowych na przykładzie wybranych przedsiębiorstw. Na podstawie analizy literatury przedmiotu, aktów prawnych oraz badań własnych autor wskazuje zalety i wady wdrożonych procedur raportowania schematów podatkowych. Do tych pierwszych zalicza efektywniejsze zarządzanie ryzykiem podatkowym, do drugich zaś problem ze zrozumieniem przez zarządy i kierowników działów finansowo-księgowych stosowanej terminologii. Autor postuluje dalsze badania, które powinny dać odpowiedź na pytanie, czy wdrożenie procedur raportowania schematów podatkowych zmniejszy ryzyko popełnienia błędów w tym procesie.

Rachunek kosztów jakości i jego zastosowanie w wybranym przedsiębiorstwie usługowym stanowią przedmiot artykułu autorstwa Wojciecha Sadkowskiego. Przeprowadzone studia literaturowe oraz badania empiryczne porządkują istniejącą wiedzę na temat kosztów jakości, identyfikują obszary problemowe, a także wskazują na zależności zachodzące między grupami tych kosztów. Autor konkluduje, że rachunek kosztów jakości pozwala na uzyskanie rzetelnych informacji o tych kosztach, co jest istotne w procesie zarządzania i przekłada się na wzrost efektywności prowadzonych działań, optymalizację kosztów, a w efekcie pozwala zwiększyć sprawność funkcjonowania całej organizacji.

Zawarte w pierwszym numerze „Zeszytów Naukowych” opracowania dotyczą aktualnych i niedostatecznie zbadanych obszarów z zakresu dyscyplin ekonomii i finansów oraz zarządzania i nauk o jakości. Mam nadzieję, że spotkają się one z zainteresowaniem Czytelników, zachęcą do refleksji nad poruszonymi w nich zagadnieniami oraz stanowią będą inspirację do podejmowania dalszych badań.

Prof. dr hab. Aleksy Poczowski
Redaktor naczelny